

До відома наукової громадськості

19–20 вересня 2008 р. в Харківському національному університеті внутрішніх справ відбулася **міжнародна науково-практична конференція «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини»**. У роботі конференції взяли участь вчені навчальних закладів України: Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Дніпропетровського національного університету, Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, Львівського державного університету внутрішніх справ, Львівського національного університету імені Івана Франка, Маріупольського державного гуманітарного університету, Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, Одеської національної юридичної академії, Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та ін. До участі в конференції залучалися судді Конституційного Суду України та працівники Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ МВС України. На конференції були присутні також експерти в галузі прав людини зі Сполучених Штатів Америки та Швеції.

Розпочав конференцію Помічник Міністра внутрішніх справ – начальник управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності ОВС Мартиненко Олег Анатолійович, який наголосив, що зараз в діяльності ОВС України чітко окреслюється орієнтація на європейські стандарти у сфері забезпечення правопорядку та більш широку імплементацію ратифікованих міжнародних договорів з дотримання прав людини. Пошук нових форм взаємодії залучення громадськості до охорони правопорядку призвів до розробки Програми МВС України з розвитку партнерських стосунків між міліцією та населенням. Передбачені Програмою заходи мали за мету підняти на новий рівень ділове співробітництво між міліцією та населенням, створити організаційно-правову систему для більш широкого залучення населення до проведення профілактичної роботи та охорони правопорядку. З 2004 р. забезпечення участі громадськості в діяльності органів внутрішніх справ, як один з пріоритетів відомчої політики, набуває нового звучання. На відміну від радянських часів та перших років незалежності, акцент було зроблено на встановлення режиму відкритого співробітництва з громадськими (правозахисними) організаціями, адекватного реагування на їх запити і пропозиції, вільного доступу до не-

таємної інформації, активного залучення до заходів, що здійснюються ОВС у сфері охорони прав і законних інтересів громадян.

Мартиненко О. А. зазначив, що робота міністерства у галузі захисту прав людини забезпечує реформування органів внутрішніх справ з урахуванням процесів євроінтеграції, а також дозволяють вибудовувати стратегію менеджменту згідно з вимогами Європейського суду з прав людини до дій працівників правоохоронних органів.

Експерти в галузі прав людини Ленарт Споландер, Юкон Вік-ланд наголосили на важливості дотримання прав людини, захисті прав людини на національному та міжнародному рівні, а також приділили увагу отриманню якісної освіти щодо прав людини.

Учасники міжнародної науково-практичної конференції проаналізували ситуацію щодо забезпечення і захисту прав людини в Україні та обговорили перспективи її поліпшення.

Також було відзначено, що з часу проголошення незалежності України та прийняття Конституції 1996 р. в Україні відбувся істотний прогрес у демократизації суспільного життя та забезпеченні особистих і політичних прав громадян. Відбувається поступальний розвиток національного законодавства у напрямку до забезпечення міжнародно-правових стандартів. Наявний прогрес у забезпеченні прав людини спостерігається й у правоохоронній діяльності, зокрема у діяльності органів внутрішніх справ. Важливим кроком у даній сфері стало створення у складі МВС України спеціального Управління моніторингу дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ, що функціонує у тісному зв'язку з недержавними правозахисними організаціями та широкими колами громадськості.

Учасники конференції впевнені, що у процесі реалізації державно-владної діяльності конституційна стабільність може бути найбільш повною мірою забезпечена лише тоді, коли органи публічної влади та їх посадові особи, не втручаючись в усі сфери життєдіяльності людини і суспільства, одночасно виступатимуть сильним, стабільним і надійним інструментом реалізації Основного Закону, закріплених ним загальних засад і принципів конституційно-правової регламентації, і, насамперед, забезпечення прав та свобод людини і громадянина. Права людини вже давно вийшли за межі державних кордонів і є важливим елементом сучасної системи міжнародної безпеки. Тому при вирішенні як міжнародних, так і внутрішньодержавних проблем має бути забезпечене органічне поєднання прав народів з правами людини і громадянина.

Наприкінці учасники конференції зазначили, що на сьогодні напрацьовано певний досвід правових досліджень у сфері прав людини, визначено методологічні орієнтири таких досліджень, якими є принципи найвищої соціальної цінності людини, верхо-

венства права, поваги до людської гідності, соціальної справедливості, законності, демократизму, правової держави. Проблематика прав людини посіла чільне місце у правознавчих дослідженнях, з'являється дедалі більше кандидатських і докторських дисертацій, присвячених забезпеченню прав людини у різних сферах її життєдіяльності.

Поряд із тим, відзначено, що реалії сьогодення свідчать про те, що ситуація із забезпеченням та захистом прав людини, що склалася в Україні, залишається складною. Найбільш гострі проблеми мають місце у сфері забезпечення соціальних та економічних прав громадян, що зумовлено наявною ситуацією в економіці України.

Учасники конференції підготували рекомендації та направили їх до відповідних органів державної влади України.